

DECIZIE

29 ianuarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat
Dumitru Mardari
Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de „Daniko Group” SRL,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a SRL „Daniko Group” către
CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA cu privire la încasarea despăgubirii de
asigurare, a venitului ratat, a penalității și a dobânzii de întârziere,

împotriva deciziei din 28 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost admis apelul declarat de CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA și casată
hotărârea din 19 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care
acțiunea a fost admisă,

c o n s t a t ă:

La 14.08.2014, ÎCS „Utiltrans Construct” SRL a depus cerere de chemare în
judecată împotriva ÎCS „Toto-Tadei” SRL și SAR „Donaris Group” SA, prin care
a solicitat încasarea în mod solidar din contul pârâților a sumei de 58304 de euro
cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul, cauzat în urma deteriorării
compacteurului ABG Alexander DD95; a sumei de 2098,9 de euro cu titlu de
penalitate de întârziere și a sumei de 191876,94 de lei cu titlu de beneficiu ratat.

În motivarea acțiunii, a indicat că, la 19.02.2013, între ÎCS „Utiltrans
Construct” SRL și ÎCS „Toto-Tadei” SRL, a fost încheiat contractul nr.G-05-13/29
pentru arenda mecanismelor cu operator, în temeiul căruia reclamantul a transmis
în locațiune întreprinderii pârâte ÎCS „Toto-Tadei” SRL un șir de mecanisme,
inclusiv compacteurul Alexander DD 95, iar ÎCS „Toto-Tadei” SRL s-a obligat să
achite reclamantei prețul contractual determinat în pct. 2.1. al contractului, inclusiv
180 de lei pe oră, fără TVA, pentru utilizarea compacteurului Alexander DD 95. În
pct. 5.2 din contract, s-a prevăzut penalitatea de întârziere în mărime de 0,02% din
valoarea totală a obligației neexecutate, pentru fiecare zi de întârziere.

La 04.11.2013, pe șantierul lucrărilor de reabilitare a traseului Chișinău-
Soroca, efectuate de pârâtul ÎCS „Toto-Tadei” SRL, s-a produs un accident rutier,
în urma căruia a fost deteriorat Compacteurul Alexander DD 95, transmis de

reclamant în locațiune pârâtului ÎCS „Toto-Tadei” SRL. Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție din 04.11.2013, vinovat de comiterea accidentului a fost recunoscut angajatul pârâtului ÎCS „Toto-Tadei” SRL, șoferul Dubceac Valeriu.

Prin reclamația din 14.11.2013, reclamantul ÎCS „Utiltrans Construct” SRL a solicitat de la pârâtul ÎCS „Toto-Tadei” SRL, compensarea valorii compactorului Alexander DD 95 deteriorat, în sumă de 58 304 de euro.

ÎCS „Toto-Tadei” SRL a recomandat reclamantului să ceară despăgubirea prejudiciului de la asigurator, comunicându-i că lucrările de reabilitare a traseului Chișinău-Soroca, au fost asigurate prin contractul nr. CAR/EAR2013-C 0001 de asigurare a lucrărilor de construcție și montaj din 01.04.2013, încheiat între ÎCS „Toto-Tadei” SRL cu SAR „Donaris Group” SA. Ca urmare, ÎCS „Utiltrans Construct” SRL a depus la SAR „Donaris Group” SA o cerere prin care a solicitat informații privind valoarea despăgubirii pentru dosarul în cauză.

La 26.11.2013, SAR „Donaris Group” SA a comunicat ÎCS „Utiltrans Construct” SRL că, în urma examinării dosarului de daună, asiguratorul a refuzat recunoașterea cazului asigurat și a refuzat să achite despăgubirea de asigurare.

Răspunderea solidară a pârâtului ÎCS „Toto-Tadei” SRL rezultă din contractul nr.G-05-13/29 pentru arenda mecanismelor cu operator, iar răspunderea solidară a pârâtului SAR „Donaris Group” SA rezultă din pct.3.1., pct.4.1. ale contractului nr. CAR/EAR2013-01-0001 de asigurare a lucrărilor de construcții montaj din 01.04.2013, conform căroră asiguratorul SAR „Donaris Group” SA obligat să recupereze prejudiciul cauzat terților de asiguratul ÎCS „Toto-Tadei” SRL în limita sumei asigurate de 2 mln. euro.

Prin încheierea din 30 mai 2016 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost suspendat procesul în temeiul art.2 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură civilă, până la data intrării în vigoare a hotărârii judecătorești în cadrul procesului insolvenței intentat în privința întreprinderii copârâte ÎCS „Toto-Tadei” SRL.

Prin încheierea din 12 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, procesul a fost reluat.

După reluarea procesului, reclamantul ÎCS „Utiltrans Construct” SRL, prin avocatul Ariadna Suveica (Dodi) a depus o cerere de concretizare a cuantumului pretențiilor din acțiune și de completare a temeiului acțiunii, (după depunerea cererii administratorului autorizat Sergiu Guțu de încetare a procesului de judecată pe motiv că ÎCS „Toto-Tadei” SRL a fost radiată din Registrul de Stat al persoanelor juridice), prin care a solicitat încasarea din contul asiguratorului CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA a sumelor de 58304 de euro și de 191876,94 de lei cu titlu de despăgubire a prejudiciului material; a sumelor de 10494,72 de euro și de 34537,85 de lei cu titlu penalitate; a sumelor de 45954,73 de euro și de 151235,83 de lei cu titlu de dobânzi de întârziere.

Suplimentar, la argumentele aduse prin cererea de chemare în judecată, a indicat că cerința de recuperare din contul CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA a prejudiciului în sumă de 58304 de euro se întemeiază pe prevederile art. 1301 din Codul civil, care reglementează obiectul contractului de asigurare, art. 1304 alin. (1) din Codul civil, potrivit căruia asigurarea contra daune garantează asiguratul contra consecințelor unui eveniment care poate aduce atingere patrimoniului său, art.1304 alin. (2) din Codul civil, care prevede că asigurarea

contra daune cuprinde asigurarea bunurilor și asigurarea de răspundere civilă, iar cerințele subsecvente de încasare a penalității și a venitului ratat le-a întemeiat pe prevederile art.6 alin. (6) din Legea nr. 407 din 21.12.2006 cu privire la asigurare, art.610 și art. 626 din Codul civil.

Prin încheierea din 12 septembrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, reclamantul ÎCS „Utiltrans Construct” SRL a fost înlocuit cu succesorul său în drepturi SRL „Daniko Group”.

Prin hotărârea din 19 septembrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost admisă parțial. S-a încasat de la CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA în beneficiul SRL „Daniko Group” despăgubirea de asigurare în mărime de 58300 de euro, penalitatea în mărime de 10494,72 de euro și dobânda de întârziere în mărime de 5954,73 de euro, cheltuielile de judecată suportate și anume taxa de stat în mărime de 15000 de lei, iar în total suma de 114749,45 de euro și 25000 de lei. În rest acțiunea s-a respins ca fiind nefondată.

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 20.09.2018, CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 19 septembrie 2018, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii contestate, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă integral.

Prin decizia din 28 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, apelul declarat a fost admis și s-a casat hotărârea primei instanțe, cu pronunțarea unei hotărâri noi, prin care acțiunea a fost respinsă, fiind dispusă încasarea cheltuielilor de judecată de la SRL „Daniko Group” în beneficiul CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA în mărime de 18750 de lei.

La 10.06.2019, „Daniko Group” SRL a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel.

În motivarea recursului a indicat că argumentarea instanței de apel este una contradictorie și denotă încălcarea și aplicarea eronată a legii materiale, iar obiecțiile relatate în cererea de recurs atestă temeinicia și legalitatea recursului, motiv pentru care se solicită admiterea recursului, casarea deciziei instanței de fond și menținerea hotărârii primei instanțe.

La 12.08.2019, CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA a depus referință la cererea de recurs, prin care a solicitat ca recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel din 28 martie 2019 să fie considerat inadmisibil.

La 07.10.2019, „Daniko Group” SRL, întru concretizarea circumstanțelor și temeiurilor recursului, a depus cerere de recurs suplimentară, menționând că susține cererea de recurs din 10.06.2019 și își întemeiază prezenta cerere în baza art. 60 alin. (2¹) și (3) Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) al Codului de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că decizia recurată a fost pronunțată la 28 martie 2019 și expediată pentru comunicare participanților la proces la 07 mai 2019 (f. d. 141). Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei din 28 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în termen.

Prin încheierea din 09 octombrie 2019 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de „Daniko Group” SRL a fost considerat admisibil.

La 21 octombrie 2019, CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA a depus referință suplimentară, prin care a solicitat respingerea recursului și menținerea deciziei instanței de apel.

Examinând materialele dosarului, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este neîntemeiat și urmează a fi respins, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs după ce judecă recursul este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și, după caz, hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Fiind investită cu examinarea prezentului litigiu, prima instanță s-a pronunțat în favoarea admiterii acțiunii. Pentru a emite soluția enunțată, instanța a reținut că, prin acordul de voință al părților contractului de asigurare CAR/EAR2013-01-0001 din 01.04.2013, exprimat în acordul adițional nr. 1 din 01.10.2013, asigurarea asumată de asigurător a fost prelungită pentru perioada de la 28.10.2013 până la 27.01.2014, iar prima suplimentară în mărime de 3700 de euro, urma să fie achitată de asigurat până la 02.11.2013.

În astfel de circumstanțe, prima instanță a conchis că, la caz, prin acordul adițional nr. 1 din 01.10.2013, valabilitatea contractului de asigurare a fost extinsă asupra perioadei anterioare achitării primei suplimentare de asigurare, și anume pentru perioada de la 28.10.2013 până la data limită de achitare a primei suplimentare - 02.11.2013, iar acest acord de voință al părților este unul valabil, deoarece conform prevederilor art. 1313 Cod civil, părțile pot deroga prin contract de la regula generală, potrivit căreia asigurarea începe din momentul achitării primei de asigurare sau a primei tranșe a acesteia.

Judecând cauza în ordine de apel, instanța de apel a admis apelul declarat de către CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA. A casat hotărârea atacată și a pronunțat o hotărâre nouă, prin care acțiunea a fost respinsă.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a indicat că prima instanță, nu a dat eficiență deplină circumstanțelor cauzei și înscrisurilor prezentate, fapt ce a contribuit la adoptarea unei hotărâri care nu este bazată pe un fundament temeinic și pe materialul probatoriu administrat.

Invocând prevederile art. 7 alin. (1) din Legea cu privire la asigurări nr. 407 din 21.12.2006 a menționat că, prima de asigurare reprezintă suma pe care asiguratul este obligat să o plătească asigurătorului, la eliberarea poliței de asigurare, în modul și în termenul prevăzut de contractul de asigurare, în schimbul preluării de către asigurător a riscului asigurat.

Din acest punct de vedere, atâta timp, cât prima de asigurare nu a fost achitată, riscul nu poate fi considerat preluat.

Calificând raportul juridic din speță, instanța de apel a reținut că de fapt acordul adițional nr. 1 din 01.10.2013 la Contractatul de asigurare CAR/EAR2013-01-0001 din 01.04.2013, în temeiul căruia se solicită achitarea despăgubirii de asigurare, reprezintă o nouă asigurare, încheiată în condițiile contractului de asigurare deja încetat, la 30.09.2013, conform art. 18 alin. (1) lit. b) din Legea nr.

407 din 21.12.2006, iar prima de asigurare în mărime de 3700 de euro, reprezintă o unica tranșă, plata căreia angajează începerea răspunderii asigurătorului (preluarea riscului).

Totodată, instanța de apel a indicat că din suportul probatoriu se constată că prima de asigurare conform acordului adițional nr. 1 nu a fost achitată, prin urmare, asiguratului nu i s-a eliberat polița de asigurare.

Așadar, după expirarea termenului de valabilitate a contractului de asigurare CAR/EAR 2013-01-0001 din 01.04.2013, părțile semnatare au încheiat un acord adițional la acesta, la 01.10.2013, prin care au convenit prelungirea perioadei de asigurare de la 28.10.2013 până la 27.01.2014, pentru care fapt asiguratul în conformitate cu prevederile pct. 4 al acordului adițional enunțat, urma să transfere prima suplimentară de asigurare în mărime de 3700 de euro până la data de 02.11.2013 (f. d. 29, Vol. I).

Prin urmare, instanța de apel a reținut ca nefondate alegațiile primei instanțe cu privire la faptul că, prima de asigurare suplimentară, conform acordului nr. 1 la Contractul de asigurare CAR/EAR2013-01-0001 din 01.04.2013, urma a fi achitată până la data de 02.11.2013, iar ținând cont de faptul că ziua de 02.11.2013 a fost zi nelucrătoare, zi de sâmbătă, cu referire la prevederile art. 264 alin. (4) Cod civil, instanța a considerat că obligația de plată a primei de asigurare a fost executată în termen, fiind achitată în următoarea zi lucrătoare pe data de 04.11.2013. Or, prima instanță nu a făcut delimitarea între perioada de valabilitate a contractului și perioada de răspundere a asigurătorului, fapt ce a condiționat pronunțarea unei soluții diametral opuse.

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, verificând și analizând legalitatea hotărârilor judecătorești enunțate, prin prisma circumstanțelor cauzei și cadrului normativ aplicabil speței, constată că decizia din 28 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău este legală și corespunde întocmai prevederilor legale ce guvernează prezentul litigiu.

Astfel, după cum denotă materialele speței, valabilitatea contractului de asigurare CAR/EAR 2013-01-0001 din 01.04.2013 privind asigurarea lucrărilor de construcție și montaj, a expirat la 30.09.2013, iar la 01.10.2013, părțile contractului enunțat au semnat acordul adițional nr. 1, prin care au convenit asupra prelungirii perioadei de asigurare de la 28.10.2013 până la 27.01.2014, pentru care fapt asiguratul, în conformitate cu prevederile pct. 4 al acordului adițional dat, urma să transfere prima suplimentară de asigurare în mărime de 3700 de euro până la data de 02.11.2013.

Totodată, instanța de recurs constată că, potrivit pct. 3 din acest acord, părțile au stabilit și suma asigurată pentru Răspunderea angajatorului față de personal: (a) EUR 125 000,00 agregată pentru perioada de asigurare; (b) EUR 10000,00 pentru fiecare și orice caz, iar conform pct. 2 al acordului adițional nr. 1, contractul de executare a lucrărilor nr. RSPSP/W02/03 din pct. 4.1. al Contractului de asigurare s-a exclus, fiind stabilit prin pct. 5 al acordului că toți ceilalți termeni și condițiile contractului rămân neschimbate, deci, după cum rezultă din pct. 4 al acordului menționat cu condiția că, asiguratul până la data de 02.11.2013, va achita prima suplimentară de asigurare în mărime de 3700 de euro.

În același timp, instanța de recurs atestă că, potrivit înscrisului – ordin de plată nr. 807 din 01.11.2013 (f. d. 127, Vol. I), încercarea plătitorului ÎCS „Toto-Tadei” SRL de a transfera pe contul SAR „Donaris Group” SA suma de 64799,58 de lei a fost blocată de către Inspectoratul Fiscal de Stat, iar potrivit ordinului de plată nr. 807 din 04.11.2013 (f. d. 128, Vol. I), ÎCS „Toto-Tadei” SRL a transferat pe contul SAR „Donaris Group” SA suma de 64799,58 de lei, data executării fiind 04.11.2013, orele 13.58.00, data primirii – 15.46.00.

Potrivit informației din 07.11.2013, ÎCS „Toto Taddei” SRL s-a adresat cu declarație de daune către asigurator, indicând că, la 04.11.2013, aproximativ la orele 16:30, s-a produs accidentul rutier în care a fost implicat un echipament al firmei ÎCS „Toto Taddei” SRL. Astfel, camionul cu n/î C QO 973, care transporta un compactor al firmei ÎCS „Utiltrans Construct” SRL pe șantierul de construcție al ÎCS „Toto Taddei” SRL, nr. contractului RSPSP/W2/02 - „Rehabilitation of M2 Chișinău-Soroca Road, km 26+200 - km 54+850”, a răsturnat compactorul, provocându-i daune.

În rezultatul examinării complete a materialelor dosarului de daune nr. 2708-2013 din 07.11.2013, asiguratorul a emis dispoziția nr. 2708-2013 din 21.11.2013, prin care a decis de a nu recunoaște evenimentul declarat drept caz de asigurare și a respins cererea de acordare a despăgubirii de asigurare, în legătură cu încetarea contractului de asigurare. La fel, s-a dispus restituirea sumei primei de asigurare achitate de către ÎCS „Toto Taddei” SRL pe motiv de întârziere, fiind achitată la 04.11.2013 și nu la 02.11.2013, așa după cum a fost stabilit de către părți în condițiile acordului adițional nr. 1 din 01.10.2013 la Contractul de asigurare CAR/EAR2013-01-0001 din 01.04.2013.

Conform art. 259 Cod civil (în redacția de până la 01.04.2019), termenul se instituie prin lege, hotărâre judecătorească sau prin acordul părților.

Indiferent de temeiul apariției, termenul se calculează după regulile stipulate în Titlul IV (Termenele) al Codului civil.

Conform art. 264 alin. (4) Cod civil, termenul expiră la ora 24 a ultimei zile a termenului. Dacă acțiunea trebuie săvârșită la o organizație, termenul expiră la ora când această organizație, în conformitate cu normele stabilite, încheie programul de lucru, iar potrivit art. 265 Cod civil, dacă ultima zi a termenului este o zi de duminică, de sâmbătă sau o zi care, în conformitate cu legea în vigoare, la locul executării obligației este zi de odihnă, termenul expiră în următoarea zi lucrătoare.

Raportând normele de drept pre-citate la circumstanțele cauzei, Colegiul atestă că ultima zi de achitare a primei suplimentare de asigurare în mărime de 3700 de euro, reieșind din condițiile pct. 4 al acordului adițional nr. 1, a fost data de 02.11.2019, zi de sâmbătă, iar prima a fost achitată la 04.11.2013, în ziua de luni, societatea-recurentă considerând că ziua de sâmbătă din 02.11.2019 este o zi nelucrătoare.

Nelucrătoare se consideră zilele de odihnă generale și zilele de sărbătoare. Zi de odihnă generală este duminica. În săptămâna de lucru de 5 zile, se stabilesc 2 zile de odihnă, iar în săptămâna de lucru cu 6 zile lucrătoare – o zi de odihnă.

Revenind la prevederile art. 264 alin. (4), art. 265 Cod civil, se observă că legiuitorul în textul acestor norme a utilizat noțiunea de „locul executării obligației”, în așa fel, o asemenea abordare nu poate fi percepută altfel decât că,

regula articolelor enunțate se extinde și asupra zilelor de odihnă determinate prin graficul de lucru al unor sau altor organizații, unde trebuie săvârșite anumite acțiuni, la caz, se are în vedere faptul efectuării transferului de bani în mărimea sumei prevăzute pentru achitarea primei suplimentare de asigurare, prin intermediul instituțiilor bancare, a căror săptămână de lucru este cu 6 zile lucrătoare și o zi de odihnă, or, legea nu interzice instituirea unui asemenea program de lucru.

Deci, în speță, obligația se impune a fi executată prin introducerea banilor, adică locul executării obligației se va considera locul prezentării actelor necesare pentru introducerea banilor, prin intermediul băncii, pe contul companiei de asigurare și nicidecum nu se va considera că acțiunea urma a fi săvârșită la compania de asigurare a cărei grafic de lucru este de cinci zile, ținându-se cont de faptul că în condițiile descrise este importantă efectuarea transferului de bani și nu prezentarea la propriu la compania de asigurare, situație dictată și de obligativitatea ținerii contabilității.

Conform art. 7 din Legea contabilității nr. 113 din 27.04.2007, standardele de contabilitate constituie baza ținerii contabilității și raportării financiare de către entități și sunt parte componentă a cadrului juridic al Republicii Moldova. Pentru entitate, standardele de contabilitate sunt obligatorii și acestea se selectează în conformitate cu art. 4. Entitatea este obligată să țină contabilitatea și să întocmească situațiile financiare în modul prevăzut de prezenta lege, de standardele de contabilitate, de planul de conturi contabile și de alte acte normative aprobate în conformitate cu art. 11 alin. (2) lit. a), iar potrivit art. 5 alin. (1) din legea menționată, datele contabile ajustate în conformitate cu prevederile Codului fiscal servesc drept bază pentru întocmirea declarațiilor fiscale.

Realmente, dacă obligația privind achitarea primei de asigurare suplimentară în mărime de 3700 de euro, urmează a fi executată prin introducerea banilor în contul de decontare al asiguratorului, la caz, a CA „Donaris Group” SA, aceasta se va considera executată din momentul depunerii banilor în cont.

Așadar, sarcina nemijlocită de aplicare a prevederilor legale aplicabile litigiului atestă despre netemeinicia alegărilor societății-recurente, precum că prima suplimentară de asigurare a fost achitată în termen, la 04.11.2013, fiindcă ziua de 02.11.2013 a fost zi de odihnă, dat fiind faptul că circumstanțele invocate de către aceasta nu cad sub incidența prevederilor art. 264 alin. (4) și a art. 265 Cod civil, prin urmare, ÎCS „Toto-Tadei” SRL nu a manifestat diligență și nu s-a conformat condițiilor pct. 4 al acordului adițional nr. 1 din 01.10.2013, respectiv prima suplimentară de asigurare în mărime de 3700 de euro nu a fost achitată în termen.

Conform art. 667 alin. (1) Cod civil (în redacția de până la 01.04.2019), părțile contractante pot încheia în mod liber, în limitele normelor imperative de drept, contracte și pot stabili conținutul lor. Dacă, în scopul protecției intereselor prioritare ale societății sau ale unui individ, efectele unui contract depind de încuviințarea autorităților statului, limitările și condiționările trebuie reglementate prin lege.

Din analiza acestei norme se deduce libertatea subiecților de a stabili pe bază de contract drepturile și obligațiile lor, totodată, conține iminent și dreptul

(libertatea) de a negocia cu potențialii cocontractanți pentru a putea realiza obiectivele propuse și acest lucru constituie o regulă, nu o excepție, la etapa de încheiere a contractului, fapt ce-și găsește reflecția în norma art. 712 alin. (2) Cod civil: „nu există clauze contractuale standard în măsura în care condițiile contractului au fost negociate în particular între părți”.

De vreme ce, ÎCS „Toto-Tadei” SRL, la negocierea clauzelor contractuale prevăzute de Acordul adițional nr. 1, nu a exprimat îndoieli în privința termenului de achitare a primei suplimentare de asigurare, având în vedere faptul data de 02.11.2019, este o zi de sâmbătă și ar putea genera oricare dificultăți legate de executarea sau interpretarea clauzelor contractuale, se prezumă că aceasta a acceptat clauza cu privire la termenul de executare a obligației contractuale, și în așa fel, urma să întreprindă toate măsurile de rigoare întru exercitarea cu bună-credință și diligență a obligațiilor asumate prin acordul sus-indicat.

Totodată, instanța de recurs reține că regulile de interpretare legale sunt obligatorii pentru toate părțile contractante, iar atunci când ele au o divergență privind sensul unui text contractual, este normal ca fiecare parte, din multitudinea de sensuri posibile să invoce sensul care îi este mai favorabil. În speță, însă nu se constată oricare divergențe legate de sensul textului contractual sau divergențe legate de interpretarea normelor de drept aplicabile litigiului. Astfel că, dispozițiile art. 264 alin. (4) și a art. 265 Cod civil, având un caracter expres, prin ansamblul circumstanțelor elucidate și analizate, nu pot fi interpretate și aplicate altfel decât cum prevede legea.

Mai mult, de către societatea-recurentă nu au fost prezentate probe pertinente și concludente, precum că în ultima zi de achitare a primei suplimentare – 02.11.2013, având în vedere graficul de lucru al instituțiilor bancare în zi de sâmbătă, ar fi făcut oricare eforturi în vederea achitării acesteia, dar din motive care nu-i pot fi imputate nu a reușit să se conformeze condițiilor contractuale, or, prevederile legale stabilesc expres că, obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

În conformitate cu art. 117 alin. (1) Cod de procedură civilă, probele sunt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile și obiecțiile părților, precum și altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a pricinii, iar potrivit art. 118 alin. (3) Cod de procedură civilă, circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

Distinct de cele arătate, Colegiul reține că chiar și în ipostaza în care ultima zi de achitare a primei de asigurare suplimentară ar fi fost considerată ziua de luni – 04.11.2013 și nu ziua de sâmbătă - 02.11.2013, ziua în care ÎCS „Toto-Taddei” SRL a transferat pe contul SAR „Donaris Group” SA suma de 64799,58 de lei, la orele 15.46, iar cazul asigurat a survenit aproximativ pe la orele 16:30, potrivit pct. al 9.2. al Contractului nr. CAR/EAR2013-01-0001 din 01.04.2013, la care a fost prelungită perioada de asigurare prin acordul adițional 1 din 01.10.2013, răspunderea asigurătorului pe prezentul contract ar fi început la achitarea primei de asigurare (primei rate), la caz, a primei de asigurare suplimentare, prin virament,

începând cu orele 00.00 ale zilei ce urmează după încasarea sumei respective în contul de decontare al asiguratorului.

Conform art. 1313 alin. (1) Cod civil (în redacția de până la 01.04.2019), asigurarea începe din momentul achitării primei de asigurare sau a primei tranșe dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

Din textul normei de drept citate se observă că asigurarea va începe din momentul achitării primei de asigurare sau a primei tranșe doar în cazul în care legea sau contractul nu prevede altfel. În speță, însă părțile au convenit expres, prin pct. 9.2. al contractului enunțat, privitor la momentul începerii asigurării sau răspunderii asiguratorului.

Prin urmare, SAR „Donaris Group” SA justificat a refuzat să recunoască evenimentul produs la 04.11.2013, orele 16.30, în situația în care prima de asigurare suplimentară a fost achitată în aceeași zi, orele 15.46, drept caz de asigurare și întemeiat a respins cererea de acordare a despăgubirii de asigurare, pe motiv de întârziere, prima fiind achitată la 04.11.2013 și nu la 02.11.2013, așa după cum a fost stabilit de către părți în condițiile acordului adițional nr. 1 din 01.10.2013 la Contractul de asigurare CAR/EAR2013-01-0001 din 01.04.2013.

Astfel, cele de mai sus conduc la concluzia că procedura desfășurată în instanța de apel corespunde exigențelor legale ce guvernează prezentul litigiu, iar modalitatea în care a fost examinată cauza în ordine de apel poate echivala cu o soluționare efectivă a cauzei, astfel, fiind impusă menținerea deciziei instanței de apel.

În atare circumstanțe, Colegiul reține recursul declarat de ca fiind declarativ și neîntemeiat și care necesită a fi respins, ori soluția instanței de apel din 28 martie 2019 este adoptată cu respectarea exigențelor prevăzute de lege.

Reieșind din cele menționate, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, în conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către „Daniko Group” SRL.

Se menține decizia din 28 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a SRL „Daniko Group” către CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare, a venitului ratat, a penalității și a dobânzii de întârziere.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat

Dumitru Mardari

Nicolae Craiu